

Súhrnná informácia o ORSA správach

December 2022

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska, December 2022

Odbor dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým sporením

Adresa

Národná banka Slovenska

Imricha Karvaša 1

813 25 Bratislava

poistenie@nbs.sk

Publikácia neprešla jazykovou úpravou.

1. Úvod

V súlade s § 26 ods. 1 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o poisťovníctve“) každá poisťovňa vykonáva ako súčasť svojho systému riadenia rizík vlastné posúdenie rizika a solventnosti (ďalej aj „proces ORSA“). Hlavným účelom procesu ORSA je zabezpečiť, aby poisťovňa zapojila do procesu posúdenia „celkovej potreby solventnosti“ všetky riziká, ktorým je pri svojej činnosti vystavená a určila svoj zodpovedajúci kapitál, prípadne použila techniky na zmiernenie týchto rizík. Tento proces zohľadňuje rizikový profil poisťovne, schválené limity tolerancie rizika a obchodnú stratégiu.

Poisťovne sú povinné podľa § 26 ods. 6 Zákona o poisťovníctve vykonávať proces ORSA pravidelne, minimálne raz ročne a bez zbytočného odkladu po každej podstatnej zmene v rizikovom profile. Výsledok každého procesu ORSA poisťovňa predkladá Národnej banke Slovenska (ďalej aj „NBS“) vo forme Správy o vlastnom posúdení rizika a solventnosti (ďalej len „ORSA správa“), ktorej obsah je stanovený čl. 306 Delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (ďalej len „Delegované nariadenie č. 2015/35“). Vysvetlenie požiadaviek ORSA procesu podľa Zákona o poisťovníctve a Delegovaného nariadenia č. 2015/35 je uvedené v *Odporúčaní útvarov dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska č. 1/2021 z 22. marca 2021*¹ (ďalej len „Odporúčanie NBS“). Procesu ORSA sa venuje aj *Povinný štandard Slovenskej spoločnosti aktúarov č. 5 Aktuárska prax vo vzťahu k Procesu ORSA podľa smernice 2009/138/ES*.²

ORSA správa je mimoriadne dôležitý a účinný nástroj pre dohľad, ktorý pomáha pochopiť povahu a úroveň rizík, ktorým jednotlivé poisťovne čelia, ich potreby kapitálu a primeranosť rizikového apetítu ako aj nepretržité dodržiavanie kapitálových požiadaviek a požiadaviek pre technické rezervy v rámci plánovacieho obdobia.

Oddelenie finančného dohľadu nad poisťovníctvom (ďalej len „OPD“) hodnotilo ORSA správy za rok 2021, resp. predložené v období od decembra 2021 do júla 2022.

2. Termín predkladania ORSA správ

Termín predloženia ORSA správy nie je legislatívne upravený, podľa čl. 312 Delegovaného nariadenia č. 35/2015 je však do dvoch týždňov po ukončení posúdenia. Legislatíva taktiež neupravuje ani spôsob vykonania procesu ORSA. Poisťovňa si sama stanovuje, ako odhad celkových potrieb solventnosti vykoná vzhľadom na povahu, rozsah a zložitosť rizík obsiahnutých v jej činnostiach aj v akom časovom horizonte proces ORSA ukončí. Spravidla existujú dva modely načasovania procesu ORSA a predkladania ORSA správy – na konci kalendárneho roka, resp. začiatkom nového kalendárneho roka ešte pred predložením ročných výkazov alebo po predložení ročných výkazov (začiatok apríla príslušného roka, v roku 2022 to bolo 7.4.2022).

V prvom prípade (predloženie ORSA správy na konci kalendárneho roka) sa ukončenie procesu ORSA vykonáva nadväzne na finančné a obchodné plánovanie na nasledujúci kalendárny rok. Výhodou je, že ORSA správa je založená na najnovších poznatkoch o plánovanej činnosti poisťovne a existuje možnosť riešiť riziká identifikované v procese ORSA vo finančnom a obchodnom plánovaní na nasledujúci rok. Nevýhodou však je, že proces ORSA prebieha na údajoch predchádzajúceho kalendárneho roka, ktoré môžu byť neaktuálne.

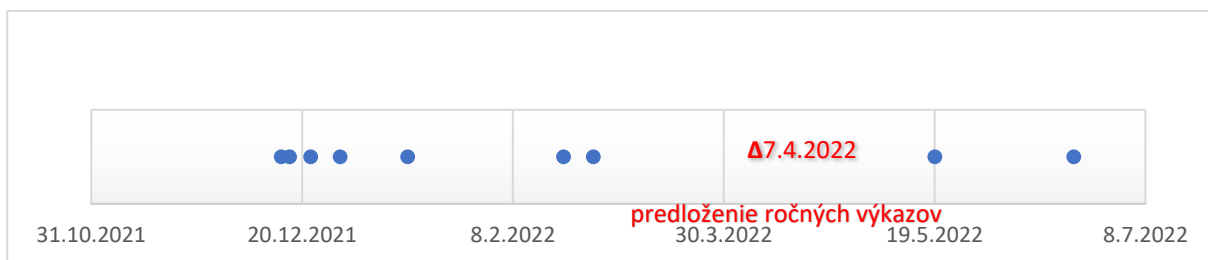
¹ https://www.nbs.sk/_img/documents/_legislativa/_vestnik/odporucanie-udt1-2021.pdf

² https://www.aktuar.sk/userfiles/Standardy/povinnny_standard_SSA_5.pdf

V druhom prípade poisťovňa pripravuje ORSA správu krátko po ukončení finančného roka a vychádza z aktuálnych údajov, ktoré sa môžu preniesť aj do finančného a obchodného plánovania na daný kalendárny rok. Výhodou je, že pre ORSA správu a ostatné kvalitatívne správy sa používa rovnaký referenčný dátum. Nevýhodou môže byť, že proces finančného a obchodného plánovania na nasledujúci rok je v čase finalizácie ORSA správy v počiatočnom štádiu.

Načasovanie procesu tvorby a prekladania ORSA správy závisí od rôznych faktorov, pričom jedným z nich je aj systém správy a riadenia nastavený materskou spoločnosťou.

Väčšina poisťovní na slovenskom trhu, okrem troch, predkladá ORSA správu v období pred predložením ročných výkazov.

Graf č.1: Termín predloženia hodnotených ORSA správ

3. Hodnotenie ORSA správ

Predmetom hodnotenia ORSA správ bolo okrem všeobecných požiadaviek, ako je úplnosť, prehľadnosť, miera detailu a prezentácia aj splnenie obsahových náležitostí v zmysle legislatívnych požiadaviek, teda najmä:

- kvalitatívne a kvantitatívne výsledky vlastného posúdenia rizika a solventnosti a závery, ku ktorým poisťovňa dospela na základe týchto výsledkov,
- metódy a hlavné predpoklady použité v rámci vlastného posúdenia rizika a solventnosti,
- vyhodnotenie primeranosti štandardného vzorca na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť,
- prepojenie procesu ORSA s obchodnou stratégiou poisťovne,
- popis rizík, ktorým je poisťovňa vystavená,
- výber záťažových testov (testov citlivosti, scenárov) a
- zabezpečenie kontroly súladu s legislatívnymi požiadavkami.

OPD hodnotí jednotlivé oblasti známkami na stupnici od 1 do 5 (1 – najlepšie hodnotenie, 5 – najhoršie hodnotenie).

OPD pri hodnotení ORSA správ hodnotí jednotlivé oblasti v nasledovnej štruktúre:

- i. Úvod (executive summary)
- ii. Statická časť (opis ORSA procesu)
- iii. Obchodná stratégia
- iv. Riziká
- v. Pozícia solventnosti
- vi. Projekcia
- vii. Vyhodnotenie obchodného plánu
- viii. Overenie a proces schvaľovania

ix. Kontrola súladu s regulátornými požiadavkami

Celková známka

Formulár na hodnotenie ORSA správ sa nachádza v prílohe č. 1.

Priemerné a mediálne známky za jednotlivé oblasti sú uvedené v tabuľke č. 1.

Trh	Úvod/ executive summary	Statická časť	Obchodná stratégia	Riziká	Pozícia solventnosti	Projekcia	Vyhodnotenie obchodného plánu	Overenie a proces schvafova nia	Kontrola súladu s regulátornými požiadavkami	Celková známka
Priemerná známka	2,31	2,13	1,89	1,95	1,71	1,78	2,33	2,24	1,60	2,22
Medián	2,20	1,78	1,00	1,38	1,40	1,50	1,50	2,00	1,00	2,00

Tabuľka č. 1: Prehľad známok za jednotlivé oblasti

Ako je vidno z tabuľky č.1, najlepšie priemerné hodnotenie dostala oblasť *Kontrola súladu s regulátornými požiadavkami* (nepretržité dodržiavanie požiadaviek kapitálových požiadaviek a požiadaviek na technické rezervy) a naopak najhoršie hodnotenie oblasť *Vyhodnotenie obchodného plánu*, ktorá by mala obsahovať vyhodnotenie, či obchodný plán je v súlade s rizikovým apetítom a kľúčovými ukazovateľmi rizika (ďalej len „KRI“). Priemerná známka z jednotlivých celkových známok (po zaokrúhlení) je 2,22 a medián celkového hodnotenia je 2, čo OPD hodnotí pozitívne.

OPD pri hodnotení zohľadnilo aj princíp proporcionality (veľkosť poisťovne a komplexnosť rizík, ktorým je vystavená), a to predovšetkým pri hodnotení výberu záťažových testov.

Väčšina poisťovní je súčasťou medzinárodnej poisťovacej skupiny a dostáva od materskej spoločnosti metodickú podporu, čo sa prejavuje aj na kvalite ORSA správ.

Kvalita ORSA správ sa každoročne zlepšuje aj vďaka následnej vzájomnej komunikácii s poisťovňami, ktorá môže mať jednu zo štyroch foriem:

1. špecializované (online alebo fyzické) stretnutie so zástupcami poisťovne a následné zaslanie hodnotenia ORSA správy;
2. súčasť diskusie k ročnému hodnoteniu poisťovne s manažmentom a následné zaslanie hodnotenia ORSA správy;
3. zaslanie hodnotenia ORSA správy;
4. dohľad na mieste.

Táto súhrnná informácia obsahuje vyhodnotenie a odporúčania k vybraným častiam ORSA správ.

4. Projekcia ukazovateľa solventnosti

Posúdenie celkových potrieb solventnosti poisťovne musí byť orientované na budúcnosť a zohľadňovať riziká, ktorým poisťovňa je alebo môže byť vystavená s ohľadom na možné budúce zmeny v jej rizikovom profile vyplývajúce z obchodnej stratégie alebo z hospodárskeho a finančného prostredia vrátane operačných rizík, tak z krátkodobého ako aj z dlhodobého hľadiska.

Časové obdobie, ktoré je relevantné pre zohľadňovanie rizík, ktorým poisťovňa čelí z dlhodobého hľadiska, musí pokrývať aspoň obdobie obchodného plánovania a odrážať strategické smerovanie poisťovne.

Projektovaným obdobím sú zvyčajne 3 roky, no niektoré poisťovne vykonávajú finančné a obchodné plánovanie aj na dlhšie obdobie, maximálne na 5 rokov.

Odhad celkových potrieb solventnosti by mal zohľadňovať očakávaný vývoj v budúcnosti, a to buď cez strednodobú alebo dlhodobú perspektívu podľa toho, ktorá je pre danú poisťovňu a jej obchodný model a rizikový profil danej poisťovne vhodnejšia. Dôležitou súčasťou ORSA správy je okrem odhadu

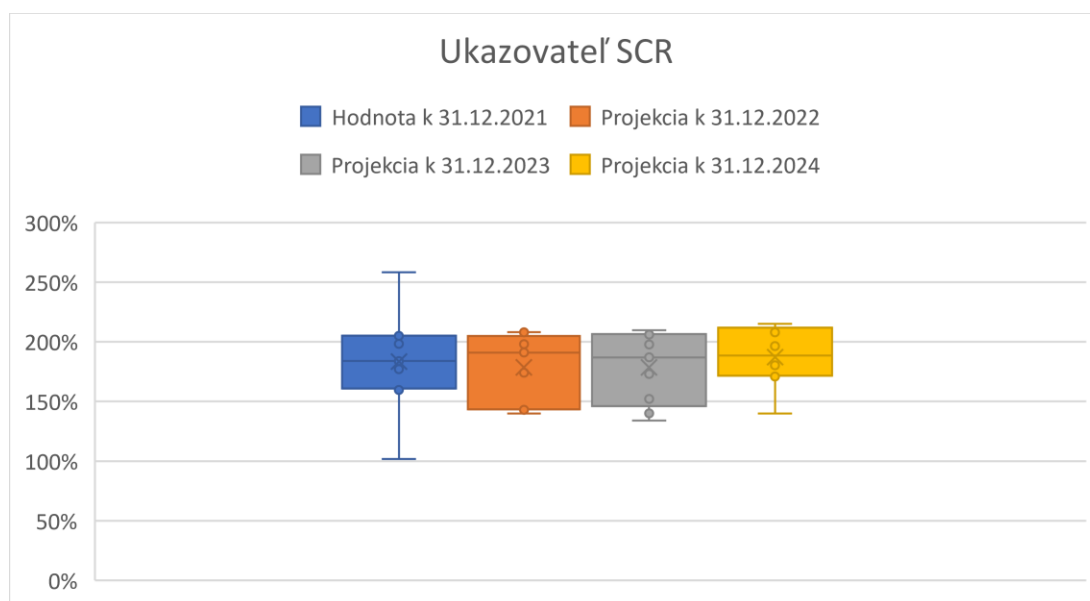
celkových potrieb solventnosti aj projekcia kapitálovej požiadavky na solventnosť (ďalej aj „SCR“), na základe štandardného vzorca na výpočet SCR alebo schváleného vnútorného modelu a vlastných zdrojov (ďalej len „OF“) na projektované obdobie. Pomer týchto dvoch hodnôt vyjadruje hodnotu ukazovateľa solventnosti (ďalej len „ukazovateľ SCR“).

Výsledky ukazovateľa SCR na projektované obdobie tri roky (podľa základného scenára) sú uvedené v tabuľke č. 2.

Projekcia ukazovateľa SCR					
Trh	Projekcia k 31.12.2021	Vykázané k 31.12.2021	Projekcia k 31.12.2022	Projekcia k 31.12.2023	Projekcia k 31.12.2024
Priemer:	181%	183%	179%	178%	187%
Medián:	178%	184%	191%	187%	188%

Tabuľka č. 2: Projekcia ukazovateľa SCR

Ako je vidno z tabuľky č. 3, poisťovne by mali byť v rokoch 2022-2024 dobre kapitálovo vybavené, projektovaný priemerný/mediálny ukazovateľ SCR na nasledujúce tri roky dosahuje hodnotu nad 170%.

Graf č. 2: Projekcia ukazovateľa SCR

OPD vykonalo aj vlastný spätný test, teda porovnanie projektovanej hodnoty ukazovateľa SCR k 31.12.2021 z ORSA správy za rok 2020, resp. za predchádzajúce obdobie a skutočnej hodnoty ukazovateľa SCR, ktorá bola vykázaná vo výkaze S.23.01.01 *Vlastné zdroje* k 31.12.2021.

Spätný test			
Trh	Projekcia k 31.12.2021	Ukazovateľ SCR k 31.12.2021	Spätný test k 31.12.2021 – relatívna odchýlka
Priemer:	181%	183%	2%
Medián:	178%	184%	3%

Tabuľka č. 3: Spätný test

Na presnosť projekcie má vplyv aj meniace sa makroekonomické a podnikateľské prostredie a situácia v súvislosti s dopadom COVID-19, relatívna odchýlka reálnej od projektovanej hodnoty sa pohybovala v intervale od +17% do -35%.. Len dve poisťovne dosiahli nižšiu hodnotu ukazovateľa SCR, ako bola projektovaná. V prípade jednej poisťovne mal na presnosť odhadu vplyv hlavne dopad navýšenia príspevku voči Slovenskej kancelárii poisťovateľov. Jedna poisťovňa pri projekcii ukazovateľa SCR nepoužívala aktuálne údaje. V prípade dvoch poisťovní bol nárast ukazovateľa SCR oproti projektovanej hodnote spôsobený najmä schválením prechodného zníženia technických rezerv, ktoré mali pozitívny dopad na vlastné zdroje poisťovní.

5. Limity pre ukazovateľ SCR

Regulatórny rámec Solventnosť II zaviedol tzv. dohľadový rebríček (supervisory ladder) intervencií založený na dvoch kapitálových požiadavkách, ktoré zodpovedajú rôznym úrovňam rizika. Tieto dve požiadavky sa počítajú odlišne a spúšťajú rôzne opatrenia dohľadu:

1. kapitálová požiadavka na solventnosť je množstvo kapitálu potrebného na zabezpečenie ochrany pred neočakávanými stratami v nasledujúcom roku, ktoré sú výsledkom udalostí „1 za 200“ rokov; a
2. minimálna kapitálová požiadavka (MCR), ktorá predstavuje absolútnu výšku kapitálu na poskytnutie minimálnej záruky finančnej spôsobilosti a zdravia poisťovateľa.

Tieto princípy dávajú orgánom dohľadu schopnosť posúdiť nielen aktuálne riziká, ktoré spúšťajú nápravné opatrenia, ale aj identifikovať – na základe faktov, ako aj na základe prístupu založeného na úsudku – slabé stránky a riziká, ktoré by sa mohli v budúcnosti pravdepodobne objaviť.

Pre orgány dohľadu ako aj pre samotné poisťovne je veľmi dôležité včas identifikovať situáciu, keď sa pozícia solventnosti poisťovne začne zhoršovať a keď je pravdepodobné, že sa bude zhoršovať aj naďalej a bude klesať pod hranicu SCR, ak sa neprijmú žiadne nápravné opatrenia. Včasná identifikácia zhoršujúcej sa situácie obyčajne býva založená na stanovení si jedného alebo viacerých cieľových ukazovateľov solventnosti.

Z pohľadu NBS je žiaduce, aby si poisťovne stanovili, ako interné opatrenie riadenia, určitú kapitálovú rezervu, tzv. kapitálový vankúš, Tento kapitálový vankúš by mal zabezpečiť, aby sa poisťovňa v žiadnom momente neocitla na hranici blízkej prelomu neplnenia SCR a tým zabezpečovala nepretržité a neprerušované dodržiavanie solventnosti. Stanovenie si takéhoto vankúša je na vlastnom rozhodnutí poisťovne, prípadne je stanovené materskou spoločnosťou poisťovne a malo by byť zohľadnené v koncepcii riadenia kapitálu a v koncepcii riadenia rizík. Kapitálový vankúš býva obyčajne vyjadrený percentom nad rámec regulačných požiadaviek na solventnosť, ale môže byť stanovený aj v absolútnej hodnote.

Poisťovne však okrem kapitálového vankúša, ktorý predstavuje určitú dolnú hranicu ukazovateľa SCR, majú stanovenú aj cieľovú hranicu alebo interval ukazovateľa SCR, prípadne aj iné ďalšie limity ukazovateľa SCR (stredný limit, cieľový interval/optimálna zóna).

Dolný limit pre ukazovateľ SCR s pohybuje v intervale 100%-155%, pričom medián je 118%. Cieľová alebo optimálna hodnota ukazovateľa SCR stanovená poisťovňami sa pohybuje v intervale od 125% do 188%. Z informácií uvedených v ORSA správach vyplýva, že jedna poisťovňa nemá stanovený dolný limit a dve poisťovne nemajú v ORSA správe uvedený cieľový limit.

EIOPA k tejto problematike zverejnila dokument *Supervisory statement on supervisory practises in case of breach of the Solvency Capital Requirement*³. NBS odporúča poisťovniam nastaviť dolný limit pre ukazovateľ SCR tak, aby sa vytvoril priestor na ozdravné opatrenia poisťovne.

6. Limity tolerancie rizika

Usmernenie EIOPA zo 14. septembra 2015 č. EIOPA-BoS-14/253 SK – Usmernenia k systému správy a riadenia (ďalej len „Usmernenie k systému správy a riadenia“), Usmernenie č. 18 – Konceptia riadenia rizík požaduje, aby si poisťovňa špecifikovala limity tolerancie rizika v rámci všetkých príslušných kategórií rizík v súlade s celkovou ochotou poisťovne podstupovať riziká.

NBS na základe hodnotenia ORSA správ zistila, že 4 poisťovne nemajú stanovenú, resp. v ORSA správach uvedenú špecifikáciu limitov na úrovni jednotlivých rizík.

Z hľadiska riadenia rizík NBS nepovažuje za dostatočné mať stanovený iba limit, resp. limity na ukazovateľ SCR. Na to, aby poisťovňa vedela riadiť jednotlivé riziká, je nevyhnutné, aby si stanovila limity tolerancie pre jednotlivé riziká cez vhodné ukazovatele, ktoré odrážajú dané riziko a na pravidelnej báze ich kontrolovala.

Je dobrou praxou na trhu uvádzať stanovené limity tolerancie jednotlivých rizík v ORSA správe. Okrem limitov na ukazovateľ SCR odporúčame poisťovniam zaviesť limity pre jednotlivé podmoduly SCR (upisovacie riziko, trhové riziko, kreditné riziko), riziko likvidity, škodovosť, kombinovaný ukazovateľ, finančné ukazovatele, na protistrany, operačné riziko, koncentračné riziko, reputačné riziko a iné.

Porovnanie rizikového profilu s ochotou poisťovne podstupovať riziká (t.j. rizikový apetít) je v ORSA správach slabo zastúpené, toto porovnanie by malo byť špecifikované pre každú kategóriu rizika. Iba 4 poisťovne majú uvedené dané porovnanie v ORSA správe.

NBS odporúča poisťovniam špecifikovať a uviesť limity tolerancie rizík v ORSA správe, resp. zaviesť do ich systému riadenia limity na úrovni všetkých kategórií rizík.

7. Metódy výpočtu vlastných potrieb solventnosti (ďalej aj „OSN“)

Ako je uvedené v 10. časti tohto dokumentu, poisťovne si by mali vyhodnotiť primeranosť štandardného vzorca a ak existujú významné odchýlky medzi rizikovým profilom poisťovne a rizikovým profilom štandardného vzorca, poisťovne by mali túto skutočnosť zohľadniť pri výpočte OSN.

Všetky poisťovne, okrem dvoch, ktoré majú schválený čiastočný vnútorný model, používajú na výpočet kapitálovej požiadavky štandardný vzorec. Niektoré poisťovne pre vlastné, nie regulátorne účely, počítajú kapitálové požiadavku pomocou vlastného neschváleného⁴ modelu (jedna poisťovňa), prípadne používajú jednoduchú úpravu štandardného vzorca (jedna poisťovňa).

NBS odporúča v prípade zistenia odchýlok rizikového profilu od predpokladov štandardného vzorca využívať na výpočet vlastných potrieb solventnosti v súlade s dostupnými údajmi upravený štandardný vzorec, čiastočný interný model alebo interný model.

³ https://www.eiopa.europa.eu/sites/default/files/publications/supervisory_statements/eiopa-bos-21-281_supervisory-statement-on-supervisory-practices-and-expectations-breach-of-scr.pdf

⁴ Model slúži len na účely výpočtu OSN, poisťovňa nepožiadala o schválenie jeho používania na výpočet SCR.

8. Riziká

Hoci sú poisťovne vystavené podobným druhom rizík, v ORSA procese by mala byť identifikovaná jedinečná povaha rizikového profilu poisťovne a všetky závažné riziká, ktorým je poisťovňa vystavená, bez ohľadu na to, či sa zohľadňujú vo výpočte kapitálovej požiadavky na solventnosť, či sú súčasťou štandardného vzorca a či sú kvantifikovateľné.

8.1. Prehľad rizík, ktoré nie sú súčasťou štandardného vzorca

Ako riziká, ktoré nie sú súčasťou štandardného vzorca, poisťovne najčastejšie uvádzajú: reputačné riziko (7 poisťovní), riziko likvidity, strategické riziko a riziko legislatívnych zmien/regulačné riziko/compliance riziko (5 poisťovní).

Prehľad jednotlivých rizík je uvedený v tabuľke č. 4.

Trh	reputačné riziko	riziko likvidity	strategické riziko	riziko legislatívnych zmien/regulačné /compliance	riziko rozpätia štátnych dlhopisov	riziko klimatických zmien	obchodné riziko	makroekonomické riziko	riziko súvisiace s DSS garanciami
Počet poisťovní	7	5	5	5	4	2	2	2	2

Tabuľka č. 4: Prehľad rizík, ktoré nie sú súčasťou štandardného vzorca

8.2. Riziká životného prostredia, sociálne riziká a riziká v oblasti riadenia

Poisťovne sa v ORSA správach zaoberajú aj rizikami životného prostredia, sociálnymi rizikami a rizikami v oblasti riadenia (ďalej aj „ESG rizikami“), 2 poisťovne aplikovali alternatívny scenár na nárast škodovosti pre havarijné poistenie. Jedna poisťovňa uvádza, že vplyv klimatických zmien je zatiaľ nevýznamný a v budúcnosti očakáva, že by to mohlo ovplyvniť škodovosť v neživotnom poistení. Jedna poisťovňa urobila kvalitatívny scenár na ESG riziká. Jedna poisťovňa vyčíslila vplyv prechodu na zelené hospodárstvo s dopadom na hospodársky výsledok roku 2024. Jedna poisťovňa vypracovala analýzu dopadu nárastu rizika povodní na očakávanú priemernú ročnú stratu a tiež vyhodnotila citlivosť svojho portfólia na zmenu ceny uhlia pre rôzne scenáre nárastu teploty. V ORSA správe jednej poisťovne sa nachádza kvalitatívny test na riziko klimatických zmien.

Dokument o rizikových scenároch pre riziko zmeny klímy v ORSA správach zverejnila na svojej stránke aj EIOPA pod názvom *Opinion on the supervision of the use of climate change risk scenarios in ORSA*⁵.

Keďže sa očakáva, že odvetvie poistenia bude v budúcnosti ešte viac ovplyvnené rizikami súvisiacimi so zmenou klímy, NBS odporúča poisťovníam v ORSA správach venovať väčší priestor ESG rizikám.

⁵ <https://www.eiopa.europa.eu/sites/default/files/publications/opinions/opinion-on-climate-change-risk-scenarios-in-orsa.pdf>

8.3. Riziko inflácie

NBS sledovala v rámci hodnotenia ORSA správ aj to, ako bolo pokryté v ORSA správach v súčasnosti významné riziko inflácie. Vzhľadom na to, že v období po vypuknutí vojny na Ukrajine vypracovali a predložili ORSA správu len dve poisťovne, inflácia bola explicitne zapracovaná len v troch ORSA správach - vo forme ad hoc stresového testovania, scenára o inflácii a v jednej ORSA správe je inflácia súčasťou scenára o COVID-19. Jedna poisťovňa v súvislosti s infláciou aktualizovala top riziká a zaradila infláciu medzi top riziká a jedna poisťovňa taktiež zaradila infláciu medzi najvýznamnejšie riziká (škodová inflácia a inflácia nákladov). EIOPA zverejnila 12.9.2022 k tejto téme dokument *ESAs warn of rising risks amid a deteriorating economic outlook*.⁶

8.4. Kybernetické riziko

Kybernetické riziko možno v súčasnosti považovať za jedno z významných rizík., V posledných rokoch sa frekvencia a sofistikovanosť kybernetických incidentov výrazne zvýšila. Poisťovne sú vystavené potenciálnym stratám súvisiacim s kybernetickým rizikom prostredníctvom poistných zmlúv na kybernetické riziká a poistných zmlúv, ktoré kybernetické riziká výslovne nezohľadňujú. Je potrebné, aby poisťovne identifikovali a merali svoju expozíciu voči kybernetickému riziku s cieľom zaviesť spoľahlivé postupy upisovania kybernetických rizík a tiež v ORSA správe je potrebné posúdiť, či kybernetické riziko patrí medzi riziká, ktorým je poisťovňa vystavená. EIOPA k tejto téme zverejnila 22.9.2022 dokument *Supervisory statement on the management of non-affirmative cyber exposures*⁷ a 12.9.2022 dokument *ESAs warn of rising risks amid a deteriorating economic outlook*.

9. Zátťažové testy

Na základe Usmernenia k systému správy a riadenia *Usmernenia č. 18 – Koncepcia riadenia rizík* by poisťovne mali zaviesť koncepciu riadenia rizík, v rámci ktorej sa popisuje aj frekvencia a obsah pravidelných zátťažových testov.

OPD rozdelilo zátťažové testy sa na nasledovné 4 typy:

1. **Testy citlivosti/senzitivity** - sú založené na zmene jedného vstupného interného alebo externého parametra;
2. **Scenáre**⁸ - sú definované tak, že rekalkulácia kľúčových ukazovateľov výkonnosti (ďalej aj „KPI“) je založená na zmene viac než jedného parametra;
3. **Nepriaznivé (negatívne) scenáre** - sú založené na zmene viac než jedného vstupného parametra (ide o parametrizáciu extrémne negatívnych udalostí);
4. **Reverzné zátťažové/stresové testy** - V prípade týchto testov ide o stresové testy, kde je cieľom nepriaznivý výsledok, napr. ukazovateľ SCR pod 100% alebo pod dolný limit. Tieto testy sa zameriavajú na identifikáciu kritickej úrovne finančnej pozície a posúdenie vlastnej odolnosti.

⁶ https://www.eiopa.europa.eu/media/news/esas-warn-of-rising-risks-amid-deteriorating-economic-outlook_en?source=search

⁷ https://www.eiopa.europa.eu/document-library/supervisory-statement/supervisory-statement-management-of-non-affirmative-cyber_en

⁸ Niektoré poisťovne uvádzajú v ORSA správach ako scenáre aj testy citlivosti (pri ktorých sa mení len jeden parameter).

9.1. Testy citlivosti/senzitivity

Testy citlivosti boli zamerané na trhové riziko a poistné riziko (poistné riziko životného alebo neživotného poistenia, v dvoch prípadoch nebola uvedená táto špecifikácia). Z testov, ktoré boli zamerané na trhové riziko, sa najčastejšie vyskytli testy na pokles akcií o 20%, resp. 30% a nárast alebo pokles úrokových mier o 100 bb (ďalej aj „bázických bodov“). Z testov zameraných na poistné riziko išlo najmä o testy zamerané na zmenu škodovosti, nákladovosti alebo stornovanosti.

Trh	Trhové riziko	Poistné riziko ŽP	Poistné riziko NP	Poistné riziko
Počet testov	30	11	6	2

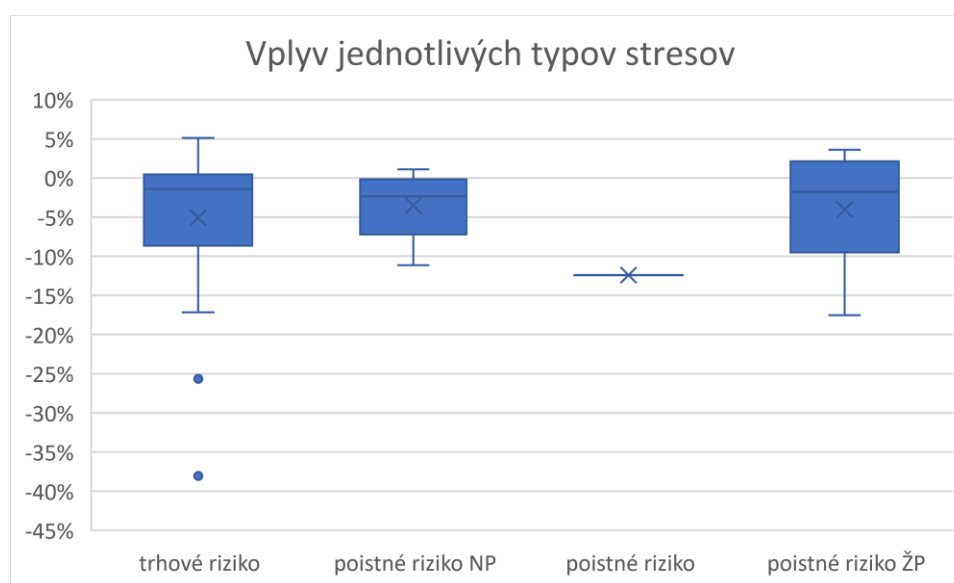
Tabuľka č. 5: Počet a typ testov citlivosti

Vysvetlenie skratiek: životné poistenie – ďalej aj „ŽP“, neživotné poistenie – ďalej aj „NP“

Poistné riziko je riziko bez rozlíšenia toho, či sa jedná o ŽP alebo NP.

Z tabuľky č. 5 vyplýva, že poisťovne sa zamerali v testoch citlivosti na trhové riziko (celkovo 30 testov).

Vplyv testov citlivosti môžeme vidieť v grafe č. 3.

Graf č. 3: Testy citlivosti – vplyv na ukazovateľ SCR v %

V tabuľke č. 6 je uvedená relatívna zmena ukazovateľa SCR po šoku, V prípade, ak sa rovnaký test citlivosti nachádza vo viacerých ORSA správach, je uvedená priemerná relatívna zmena.

Testovaný parameter	Poradové číslo	Relatívna zmena
Pokles správnych nákladov v ŽP o 10%	1	3%
Zvýšenie úrokovej miery o 100 bb	2	2%
Pokles hrubého predpísaného poistného, nedojednanie produktu X v ŽP	3	2%
Zmena zloženia produktov v neživotnom poistení	4	1%
Zníženie ultimate forward rate o 30 bb	5	1%
Pokles ceny akcií o 20%	6	1%
Vplyv prechodov (IBOR) Technická špecifikácia od EIOPA	7	0%
Nárast frekvencie v nemajetkovej ujme o 30%	8	-1%
Pokles ratingu skupiny o 1 stupeň	9	-1%
Pokles stornovanosti v ŽP o 10%	10	-1%
Zvýšenie ultimate forward rate o 30 bb	11	-1%
Šok na riziko zlyhania protistrany 70%	12	-2%
Pokles hrubého predpísaného poistného, nedojednanie produktu Y v ŽP	13	-2%
Nárast závažnosti v nemajetkovej ujme o 30%	14	-2%
35% zvýšenie škodovosti produktov náhodného poškodenia	15	-2%
Pokles ceny akcií o 30%	16	-3%
Zníženie ratingu o 1 stupeň	17	-3%
Nárast hodnoty podkladových aktív v negarantovaných poistných fondoch o 10%	18	-3%
Zníženie úrokovej miery o 100 bb	19	-4%
Pokles trhovej hodnoty podielových fondov o 50%	20	-5%
Zvýšenie priemerných jednotkových administratívnych nákladov o 15%	21	-7%
Nárast škodovosti o 10%	22	-9%
Zvýšenie last liquid point o 10 rokov	23	-9%
Nárast upisovacieho rizika o 30%	24	-12%
Zníženie ratingu domácich štátnych dlhopisov o 2 stupne	25	-13%
Zvýšenie stornovanosti o 15% v ŽP	26	-13%
Šok hromadného odstúpenia od zmlúv o 40%	27	-18%
Zvýšenie kreditného rozpätia o 100 bb	28	-21%
Neparalelný posun úrokových mier	29	-38%

Tabuľka č. 6: Prehľad testov citlivosti – vplyv na ukazovateľ SCR v %

Graf č. 4: Testy citlivosti – vplyv na ukazovateľ SCR (relatívna zmena)

Z grafu č. 4 je zrejmé, že najväčší vplyv mal neparalelný posun úrokových mier – ukazovateľ SCR klesol o 38%.

9.2. Scenáre

Poistovne vykonali rôzne druhy scenárov – predovšetkým zamerané na trhové riziko (22), poistné riziko (20), regulátorne riziko (5) a kombinované scenáre a scenáre zamerané na iné typy rizík ako vyššie vymenované (11). Okrem toho jedna poisťovňa vykonala aj 3 kvalitatívne scenáre – v tejto tabuľke sú zahrnuté medzi inými scenármi. NBS oceňuje pestrosť a rozsah scenárov v niektorých poisťovniach.

Trh	Trhové riziko	Poistné riziko	Regulátorne riziko	Kombinované a iné
Počet scenárov	22	20	5	11

Tabuľka č. 7: Prehľad scenárov

9.3. Nepriaznivé scenáre

Nepriaznivé scenáre vykonali len 5 poisťovní, napr. scenáre o zhoršujúcom sa makroekonomickom prostredí. Ani pri nepriaznivých scenároch sa nepredpokladá pokles ukazovateľa SCR pod hranicu 100%.

NBS odporúča, aby súčasťou ORSA správ boli aj nepriaznivé scenáre, ktoré sú parametrizáciou extrémne negatívnych udalostí a ktoré sú projektované aspoň na rovnaké obdobie ako základný scenár.

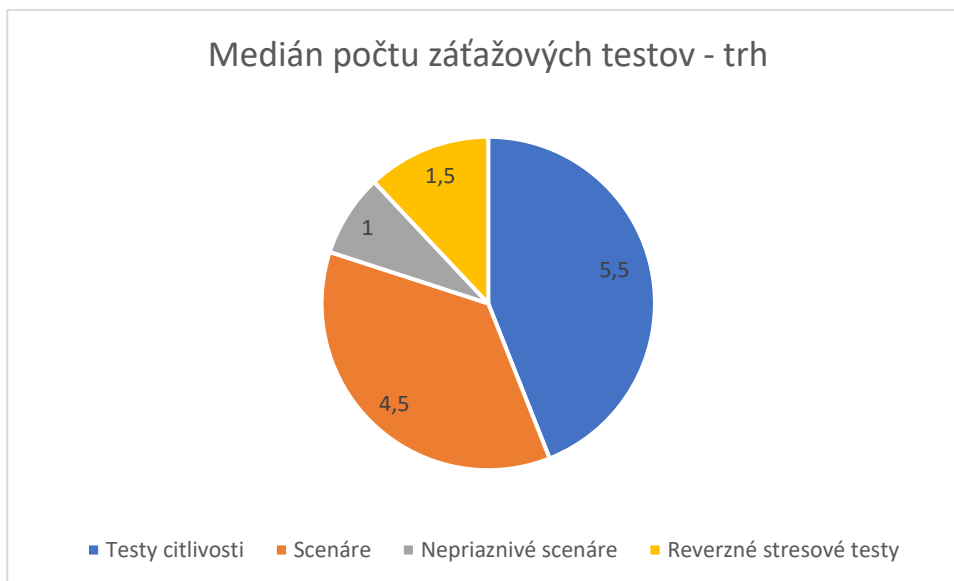
9.4. Reverzné stresové testy

Reverzné stresové testy sa nachádzajú v 8 ORSA správach, pričom jedna poisťovňa urobila až 21 týchto testov, avšak v ich prípade išlo len o jednoduché testovanie jedného parametra.

Reverzné testy vykonané poisťovňami veľakrát nereprezentovali realistickú očakávanú budúcnosť, resp. bol testovaný len jeden parameter, ktorý nemohol spôsobiť insolventnosť poisťovne. Tieto testy preto považujeme skôr za formálne splnenie náležitosti ORSA procesu.

NBS odporúča, aby sa pri tvorbe stresových scenárov poisťovne zamerali na také scenáre, ktoré nie sú len teoretické cvičenie, ale vychádzajú zo situácie, ktorá by za veľmi nepriaznivých okolností mohla nastať.

Ako je vidno z grafu č. 5, najviac boli zastúpené scenáre a testy citlivosti. Bol použitý medián, aby prehľad nebol ovplyvnený extrémnymi hodnotami.

Graf č. 5: Počet jednotlivých druhov vykonaných záťažových testov – medián trhu

Trh	Počet testov citlivosti	Počet scenárov	Počet nepriaznivých scenárov	Počet reverzných stresových testov
spolu	49	58	6	39
medián	5,5	4,5	1	1,5

Tabuľka č. 8: Počet vykonaných záťažových testov

Poisťovne vo svojich ORSA správach vykonávajú záťažové testy hlavne pre KPI ukazovateľ solventnosti, len 3 poisťovne robili záťažové testy na iné KPI (hospodársky výsledok, aktíva, likviditu) a kvalitatívne testy.

NBS odporúča poisťovniam využívať vhodný mix rôznych typov záťažových testov, okrem scenárov aj testy citlivosti, ktoré sú ľahšie interpretovateľné. Zároveň NBS odporúča zamerať sa na riziká s materiálnym vplyvom na poisťovňu.

10. Scenáre podľa Odporúčania NBS

NBS vydala v marci 2021 odporúčanie, podľa ktorého by poisťovne s vysokým podielom očakávaných ziskov zahrnutých do budúceho poistného (ďalej len „EPIFP“) na vlastných zdrojoch, u ktorých tento podiel predstavuje viac ako 40% v životnom alebo neživotnom poistení, mali zvážiť zaradenie vykonávania EPIFP záťažového testovania, pozostávajúceho z nasledujúcich 3 scenárov:

- a) Test citlivosti na EPIFP v Triede 2;
- b) Test výpadku poistného (stornovanosť);
- c) Test likvidity.

Scenáre podľa Odporúčania NBS urobila v plnom rozsahu len jedna poisťovňa, tri poisťovne si robia vlastné záťažové testy na likviditu a päť poisťovní na zníženie stornovanosti. Dve poisťovne, napriek tomu, že podiel EPIFP na vlastných zdrojoch bol v čase prípravy ORSA správy vyšší ako 40%, testy definované v Odporúčaní NBS v plnom rozsahu nevykonali.

NBS odporúča poisťovniam s vysokým podielom EPIFP na vlastných zdrojoch zaradiť do ORSA správy EPIFP záťažové testovanie v zmysle odporúčania NBS.

11. Hodnotenie primeranosti štandardného vzorca

Cieľom hodnotenia primeranosti štandardného vzorca je posúdenie vhodnosti predpokladov, z ktorých vychádza výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť podľa štandardného vzorca, na rizikový profil danej poisťovne.

Hodnotenie primeranosti štandardného vzorca v ORSA správach má rôzny rozsah a detail posúdenia. Väčšina poisťovní vykonala len kvalitatívne hodnotenie primeranosti predpokladov štandardného vzorca. V ORSA správach dvoch poisťovní je hodnotenie primeranosti štandardného vzorca popísané podrobne a odchýlky od predpokladov štandardného vzorca sú vyhodnotené aj kvantitatívne po jednotlivých podmoduloch.

Postup posúdenia je naznačený v *Usmerní 12* Odporúčania NBS, ktoré implementuje Usmernenia EIOPA k vlastnému posúdeniu rizika a solventnosti⁹, podľa ktorého poisťovňa má ako prvý krok vykonať kvalitatívnu analýzu, a ak táto analýza indikuje, že odchýlka nie je významná, kvantitatívne posúdenie sa nevyžaduje. Tam, kde je to možné, je potrebné vykonať na účely porovnania skúmanie výsledku štandardného vzorca pomocou výpočtu na základe vlastných údajov poisťovne. Výsledkom môže byť podhodnotenie rizika, ak štandardný vzorec adekvátne nezachytáva riziká poisťovne, na druhej strane, nadhodnotenie rizika pri výpočte kapitálovej požiadavky môže byť spôsobené najmä nižším rizikovým profilom poisťovne v porovnaní s predpokladmi štandardného vzorca.

⁹https://register.eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA-BoS-14-259_Final%20report_ORSA.pdf

Pre porozumenie kalibrácie štandardného vzorca umožňujúce kvalitatívne a kvantitatívne posúdenie či sa rizikový profil odchyľuje od predpokladov výpočtu kapitálovej požiadavky na solventnosť bol EIOPA pripravený vysvetľujúci dokument *The underlying assumptions in the standard formula for the Solvency Capital Requirement calculation EIOPA-14-322 z 25. júla 2014*, ktorý poskytuje základné informácie o technickej analýze vykonanej pre kalibráciu kľúčových parametrov štandardného vzorca kapitálovej požiadavky na solventnosť a poukazuje na hlavné predpoklady v štandardnom vzorci. Preto by tento dokument mal byť dôležitým vstupom pre vykonanie hodnotenia adekvátnosti.

NBS odporúča poisťovniam ako súčasť hodnotenia primeranosti štandardného vzorca vykonať ako prvý krok kvalitatívnu analýzu, a ak táto analýza indikuje, že odchýlka je významná, vykonať aj kvantitatívne posúdenie.

12. Kvalita údajov

Dôležitou náležitosťou vykonávania procesu ORSA je okrem iného aj kvalita údajov, ktoré vstupujú do projekcií a plánovania. Normy kvality údajov by mala byť popísané v Koncepcii pre ORSA podľa odporúčania NBS.

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že väčšina poisťovní hodnotí svoju kvalitu údajov ako veľmi dobrú a v tejto oblasti neboli identifikované žiadne významné nedostatky. Dve poisťovne uviedli, že stále vykonávajú kroky smerujúce k zlepšeniu kvality dát pre všetky údaje a výpočty použité v rámci procesu ORSA, napríklad aplikáciou väčšej automatizácie výpočtových súborov či domodelovaním väčšiny starých produktov.

Kontrola kvality údajov prebieha rôznym spôsobom, dve poisťovne uviedli, že majú v rámci organizačnej štruktúry zriadenú pozíciu „manažér pre kvalitu údajov“, ostatné poisťovne zverujú kontrolu kvality údajov a ich validáciu kľúčovým funkciám, a to aktuárskej alebo funkcii riadenia rizík. Ani jedna z preverovaných ORSA správ však neuvádza odkaz na konkrétny vnútorný predpis upravujúci normu kvality údajov, nie je uvedený popis nástrojov na kontrolu kvality údajov používaný poisťovňou ani identifikované nedostatky.

NBS odporúča uviesť v ORSA správe odkaz na príslušnú smernicu, ktorá usmerňuje kvalitu dát a popísať významné zistenia, ktoré boli identifikované pri kontrole dátovej kvality a aké opatrenia poisťovňa zaviedla alebo uviesť vyhlásenie, že žiadne významné zistenia identifikované neboli.

13. Záver

ORSA správy sú veľmi dôležitým zdrojom kvantitatívnych aj kvalitatívnych informácií o jednotlivých poisťovniach. Pomáhajú pochopiť povahu a úroveň rizík, ktorým jednotlivé poisťovne čelia, ich potreby kapitálu a rizikový apetít. Zároveň poskytujú obraz aj o úrovni systému riadenia rizík v poisťovniach.

Kvalita ORSA správ vo väčšine poisťovní sa postupne zlepšuje aj vďaka pravidelnej vzájomnej komunikácii NBS s jednotlivými poisťovňami.

OPD bude pokračovať v pravidelnom ročnom hodnotení ORSA správ aj v ďalšom období a špeciálne bude sledovať aj výhľadový dopad novoznikajúcich rizík na jednotlivé poisťovne a ich solventnosť.

Formulár na hodnotenie ORSA správy

Celkové hodnotenie ORSA správy	Dátum schválenia správy:/ údaje k					
	1 až 5		Silné stránky	Slabé stránky	Zlepšenie/porovnanie so skutočnosťou	Otázky vyplývajúce zo správy/záveru zo stretnutia
	Hodnotenie za rok					
1. Executive summary/úvod						
Zhrnutie výsledkov – prehľadné a názorné						
- Vysvetlenie pozície solventnosti a jej zmien – priradenie strát k rizikám						
- Hlavné zdroje neistoty základného scenára						
- Hlavné riziká, prepojenie na risk appetite a navrhnutie prípadných opatrení risk manažmentu						
- Výsledky scenárov a stres testov (optimálne aj v grafickom zobrazení)						
- V prípade IM aj vyhodnotenie jeho primeranosti						
2. Statická časť						
Popis ORSA procesu vrátane jeho zmien, ak už bola ORSA uskutočnená v minulosti. Táto časť môže byť obsiahnutá v koncepcii (správa by sa mohla aspoň odkazovať na koncepciu). Detailnejšie popísať						
- Proces mapovania rizík a stanovenie scenárov						
- Vyhodnocovanie primeranosti štandardného vzorca						
- Integrácia do plánovania						
- Príprava správy						
- Monitorovanie udalostí pre ad-hoc ORSA						
- Proces stanovenia Risk Appetite						
- Proces stanovenia obchodnej a rizikovej stratégie						
- Risk Appetite vrátane stanovenie limitov a KRI (key risk identifikátorov)						
3. Obchodná stratégia						
Zhrnutie stanovenia stratégie, predpokladov a finančných cieľov (aspoň hlavné ukazovatele ako napríklad obrat, výnosy náklady hospodársky výsledok).						
4. Riziká						
Popis rizík a ich kvantifikácia, prípadne aj opatrenia funkcie riadenia rizík (sú identifikované všetky riziká dostatočne?)						
Zohľadnenie climate changes risks						
Riziká ktoré nie sú zahrnuté v SCR?						
Opatrenie na zmiernenie rizík						
5. Pozícia solventnosti						
- Kvalita dát						
- Stav solventnosti – base case						
- Stresové testovanie – predpoklady, stresové scenáre a výsledky (sú dostatočné?)						
- Reserve stres test						
- Rizikový profil – kapitálová požiadavka pre jednotlivé riziká (aspoň za jednotlivé podmoduly SCR)						
6. Projekcia						
- Predpoklady a výsledok projekcie – SCR						
- Plán pre vlastné zdroje vrátane jej skladby (rozloženie na triedy 1 až 3)						
7. Vyhodnotenie obchodného plánu						
Vyhodnotenie či obchodný plán je v súlade s Risk Appetite a KRI na základe stresového testovania a projekcií.						
8. Overenie a proces schvaľovania						
- Kvalita dát						
- Kontrola (validácia) výsledkov						
- Výsledok interného auditu						
9. Kontrola súladu s regulačnými požiadavkami						
- technické rezervy						
- kapitálová požiadavka						
- vnútorný model resp. čiastočný vnútorný model						

Prehľad záťažových testov

Testy citlivosti	
Typ rizika	Popis testu
Poistné riziko NP	Riziko poistného a rezerv - zmena zloženia produktov (šok 20%)
	Riziko 35% zvýšenia škodovosti produktov náhodného poškodenia u najvýznamnejších partnerov
	Scenár pre neživotné poistenie – nemajetková ujma v rámci PZP - frekvencia +5%
	Scenár pre neživotné poistenie – nemajetková ujma v rámci PZP - závažnosť + 30%
	Škodovosť (PZP a Kasko) - nárast o 10%
Poistné riziko ŽP	Stornovanosť (ŽP) - pokles o 10%
	Správne náklady (ŽP) - pokles o 10%
	Nedodjednanie produktu ŽP - pokles hrubého predpísaného poistného
	Zvýšenie priemerných nákladov na zmluvu o 15% pre každý rok kalkulácie očakávaných peňažných tokov
	Zvýšenie miery odstúpenia od zmluvy o 15% pre každý rok kalkulácie očakávaných peňažných tokov
	Nárast hodnoty UL aktív o 10%
	Pre ŽP - predpoklad 40% hromadného odstupovania od zmlúv, záťažový test likvidity
	Šok hromadného odstúpenia od zmlúv o 40% ŽP, vyplatenie odkupných hodnôt
Poistné riziko	Nedostatočný rast poistného - medziročný rast bude len 50% z plánu GWP
	Upisovací scenár – UW SCR zvýšené o 33%
Trhové riziko	Akcie - 20%
	Akcie -30%
	Kreditné rozpätie - 100 bb +
	Last liquid point - + 10 rokov
	Rating - zníženie o 1 stupeň pre všetky ratingy
	Riziko úrokových mier - paralelné šoky smerom nahor a nadol vo výške 200bb
	Riziko úrokových mier - scenár asymetrických úrokových sadzieb kalibrovaný na úrovni 99,5% s použitím asymetrického rozdelenia
	Pokles ratingu skupiny o 1 stupeň
	Pokles trhovej ceny penzijných fondov o 50%
	Riziko úrokových mier - šoky, ktoré využívajú prístup SII pri najextrémnejšej udalosti
	Riziko zlyhania protistrany - miera straty pre zaistovateľov 70% a 100%
	Ultimate forward rate - 30 bb -
	Ultimate forward rate - 30 bb+
	Úroková krivka - stres voči extrapolácii úrokovej krivky pri posune EIOPA krivky na strane pasív o +/- 0,1%
	Úrokové miery - 100 bps -
	Úrokové miery - 100 bps +
	Vplyv prechodov (IBOR) Technická špecifikácia od EIOPA k 31.3.2021
	Zníženie ratingu o 2 stupne alebo zlyhanie domácich štátnych dlhopisov (SK)
	Scenár úrokových mier - neparalelný posun (-200bb)

Scenáre	
Typ scenára	Popis testu
Kombinovaný, iné riziká	Personálne problémy
	Rusko – Ukrajinský konflikt
	Pretrvávajúca korona kríza - zdvojnásobenie storn a nepriaznivý vývoj na finančných trhoch (spready, pohyb v úrokových sadzbách, prepád hodnoty akcií a pod.).
	Pretrvávajúca pandémia COVID -19 - prísny lockdown s dopadom na prevádzku (vplyv na zdravotné poistenie, poistenie straty príjmov ku vzťahu k cestovnému poisteniu a cestovnému ruchu)
	Kybernetický útok - finančná strata (proces obnovy zasiahnutých dát, dodatočné náklady na interných zamestnancov). Strata klientskych dát znamenajúca reputačné riziko a možnú pokutu od regulátora
	Klimatické zmeny
	Kybernetický útok
	Prechod na zelené hospodárstvo
	Oneskorený prechod na zelené hospodárstvo
	Žiaden prechod na zelené hospodárstvo
Poistné riziko	Strata významnej časti portfólia - 40% hromadné storno v roku 2022 a zmena bonusovej provízie
	Zníženie predpísaného poistného o 10%, zvýšenie nákladov o 10% a zvýšenie nákladov na poistné plnenia o 10%
	Vyplatenie hrubej sumy poistných plnení pred platbou zaistenia
	Riziko 30% zníženia objemu novej produkcie pri všetkých aktívne distribuovaných produktoch od roku 2021
	Riziko nematerizácie projektov rozšírenia spolupráce s novým partnerom
	Riziko 100% zvýšenia škodovosti rizika straty zamestnania, spomalenie makroekonomického vývoja
	Riziko 25% navýšenia škodovosti rizika smrti (úmrtnosti) a zdravotných rizík
	Nárast hodnoty pohľadávok voči sprostredkovateľom
	Kombinácia 30% zníženia objemu novej produkcie, 100% zvýšenia škodovosti straty zamestnania, 25% zvýšenia škodovosti rizika smrti a zdravotných rizík, nárast hodnoty pohľadávok voči sprostredkovateľom
	Kombinácia rizika nematerizácie projektov rozšírenia spolupráce, 100% zvýšenia škodovosti rizika straty zamestnania, 25% zvýšenia škodovosti rizika smrti a zdravotných rizík a 35% zvýšenie škodovosti produktov náhodného poškodenia
	Štrukturálny nárast v prevádzkových nákladoch
	Rastúca (digitálna) konkurencia zo strany existujúcich partnerov
	Vstup nových, konkurencie schopných subjektov na trh
	Prechod na digitálnejšie upisovanie
	Fungovanie back-end systému
	Krízou produktov spojených s úvermi
	Tlak maklérov na zvyšovanie provízií v NP (PZP, kasko a poistenie domácností)
	PZP - krytie nemateriálnej ujmy
Škodovosť v NP - nárast škodovosti o 15% pre havarijné poistenie a poistenie majetku z dôvodu klimatických zmien katastrofické riziká - povodeň, krupobitie a búrka, zvýšením škodovosti o 15%	

Regulatórne riziko	Zaradenie EPIFP do kategórie Tier 2 vlastných zdrojov
	Zlyhanie v projekte IFRS 17
	IFRS 17
	Zásahy regulátora
	Nesúlad s legislatívou
	Reklasifikácia EPIFP zo životného poistenia do triedy Tier 2 vlastných zdrojov
Trhové riziko	Pokles úrovne výnosovej krivky - maturita starších dlhopisov s vyšším výnosom nie je nahradená rovnako výnosnými investíciami, záťažový scenár odvodený od EIOPA RFR
	Stres likvidity - 4 typy scenárov mierna, závažná makroekonomická kríza a katastrofická udalosť
	Zníženie výnosov - zmena investičných výnosov na strane aktív aj pasív s predpokladom zmeny o +/- 0,25%
	Zhoršenie ratingu pre všetkých emitentov, nárast rizika úverového rozpätia a rizika zlyhania protistrany
	Zníženie hodnoty nehnuteľností a akcií (resp. podielových jednotiek v podielových fondoch)
	Scenáre pri riziko vyplývajúce z technickej úrokovej miery - stornokvóta, investičný výnos nových aktív
	Otočenie úrokovej krivky pre prvých 20 rokov
	Expozície s rizikovým koeficientom 0% - neaplikovanie úpravy pre spread riziko a riziko koncentrácie
	Akcie -30% / úrokové miery -100bps
	Scenár kreditného rozpätia založený na ratingoch
	Kreditné rozpätie zvýšené o 500 bp a zároveň zhoršenie ratingu o jeden stupeň pre štátne dlhopisy s ratingom BBB
	Pretrvávajúce prostredie s nízkymi úrokovými mierami na dlhšie obdobie
	Škodová inflácia - nárast priemernej škody nielen v poistení vozidiel ale aj v iných líniách poistenia
	Inflácia nákladov - personálne a všeobecné náklady
	Pretrvávajúce prostredie nízkych výnosov
	Aktíva - zmena umiestnenia nových finančných aktív - simulácia reinvestícií splatných dlhopisov s vysokým výnosom do inej triedy, alokovanie do fondov kolektívneho investovania
	Aktíva - zmena umiestnenia nových finančných aktív, reinvestícia splatných dlhopisov s vysokým výnosom do inej triedy aktív s porovnateľnými výnosmi
	Riziko úrokových mier - scenáre úrokových sadzieb kalibrované na úrovni 99,5% a obsahujú scenáre so stúpaním, klesaním, strmým, splošteným priebehom s
	Riziko úrokových mier - scenáre úrokových sadzieb s dynamickou najnižšou hodnotou EBA pri kalibrácii šokov na úrovni 99,5%.
	Rusko – Ukrajinský konflikt

Nepriaznivé scenáre	
Typ rizika	Popis testu
Kombinovaný scenár	Finančná kríza - zhoršenie kurzov podielových fondov, prasknutie akciovej bubliny, otočenie úrokovej krivky, mimoriadna škoda v ŽP a krach zaistovateľa, nárast škodovosti v NP a výplata dividend
Regulátorne riziko	Legislatívne zmeny úpravy volatility
Trhové riziko	Nepriaznivý scenár - vojna na Ukrajine, recesia, stagflácia - nárast inflácie, úrokových mier, úverového rozpätia, kreditné zlyhanie
	Významná udalosť na finančných trhoch (výrazné zvýšenie úrokových sadzieb a roztiahnutie spreadov), ktorá bude mať negatívny dopad na precenenie dlhopisových investícií
	Test likvidity

Reverzné stresové testy	
Typ rizika	Popis testu
Poistné riziko	Extrémne počasie - povodeň
	Nárast nákladov na poistné plnenia
	Nárast prevádzkových nákladov, nákladov na obstaranie poistných zmlúv a zníženie zisku pred zdanením
	Navýšenie predpokladov odstúpenia od zmluvy o 29%.
	Nárast stornovanosti v životnom poistení
	Nárast stornovanosti v neživotnom poistení
	Zmena úmrtnosti
	Zmena miery invalidity
	Zmena miery dlhovekosti
	Pokles predpísaného poistného
	Šok na katatrofické riziko
Zníženie predpisu poistného, zníženie zisku pred zdanením na 0 Eur	
Trhové riziko	Pokles úrokových sadzieb
	Zmena kreditného rozpätia
	Kombinovaný šok - výrazná nepriaznivá udalosť na finančných trhoch, ktorá spôsobí pokles ukazovateľa SCR pod 100%.
	Zlyhanie (významnej) protistrany
	Zhoršenie ratingu o jeden stupeň a zníženie hodnoty daného aktíva
	Zlyhanie emitentov, voči ktorým má spoločnosť najväčšiu expozíciu, teda najvyššie koncentračné riziko
	Zmena ceny akcií (resp. podielových jednotiek v podielových fondoch)
	Zmena ceny nehnuteľností
	Zmena trhovej hodnoty nehnuteľností a podielových jednotiek v podielových fondoch a zníženie ratingu o 1 stupeň
Zvýšenie úverového rozpätia pre všetky dlhopisy na trhu	